Hospodárska a sociálna rada
Slovenskej republiky

Bratislava 12.4.2021
Číslo záznamu: 24916/2021

Z Á Z N A M
z plenárneho zasadnutia Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky konaného dňa 12.4.2021

Miesto konania: Úrad vlády SR

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Rokovanie viedol: Ing. Roman Karlubík, podpredseda HSR SR

Návrh programu:

1. Rokovací poriadok HSR SR - novela
   Predkladá: Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR

2. Informatívna správa o vyhľadávaní a potieraní nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za rok 2020
   Predkladá: Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR

3. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
   Predkladá: Minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR

4. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
   Predkladá: Minister životného prostredia SR

5. Návrh stratégie a akčného plánu na zlepšenie postavenia Slovenska v indexe DESI do roku 2025
   Predkladá: Ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

6. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
   Predkladá: Minister zdravotníctva SR

7. Rôzne

- Informácia o stave pomoci štátu a riešení výpadku príjmov podnikateľským subjektom, vrátane verejných subjektov (požiadavka KOZ aj ZMOS), v dôsledku nariadení a opatrení štátnych orgánov
- Informácia o pripravovanej ďalšej pomoci štátu občanom/zamestnancom a podnikateľským subjektom / zamestnávateľom a riešenie negatívnych dosahov v čase prebiehajúcej koronakrízy
- Informácia o pripravovaných opatreniach na oživenie ekonomiky zo strany vlády/štátu
- Vyhlášky ÚVZ SR - povinné nosenie respirátorov na pracoviskách: diskusia o možnostiach riešení danej povinnosti z pohľadu výnimiek.

Rokovanie otvoril a viedol podpredseda rady p. R. Karlubík, ktorý privítal zástupcov vlády, zástupcov zamestnancov a zástupcov zamestnávateľov a skonštatoval, že plenárne zasadnutie je uznášaniaschopné a môže prijímať závery.

Podpredseda rady p. R. Karlubík vyzval prítomných, aby sa vyjadrili či súhlasia s predloženým návrhom programu plenárneho zasadnutia a či majú návrhy na jeho doplnenie.

Program plenárneho zasadnutia bol jednohlasne, bez pripomienok, schválený.

Dohodou medzi sociálnymi partnermi bolo, že materiály (body 2., 3., 6.), ku ktorým sociálni partneri nemali žiadne pripomienky budú odsúhlasené, aby sa zefektívnilo rokovanie.

Do záznamu budú závery k jednotlivým bodom uvedené samostatne so súhlasným záverom.

K bodu 1.

Rokovací poriadok HSR SR - novela

Na žiadosť predkladateľa bol tento materiál stiahnutý a bude predložený na najbližšie rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR.

K bodu 2

Informatívna správa o vyhľadávaní a potieraní nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za rok 2020

Záver :

Rada

A. **berie materiál na vedomie bez pripomienok,**
B. **odporúča materiál na ďalšie konanie.**

K bodu 3

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Záver :

Rada

A. **súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok,**
B. **odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 6

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Záver :

Rada

A. **súhlasí s predloženým materiálom bez pripomienok,**
B. **odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.**

K bodu 5

Návrh stratégie a akčného plánu na zlepšenie postavenia Slovenska v indexe DESI do roku 2025

Návrh stratégie uviedol štátny tajomník Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR M. Antal. Vláda slovenskej republiky sa k jeho príprave zaviazala vo svojom programovom vyhlásení na roky 2020 – 2024 s cieľom výrazne zlepšiť postavenie Slovenskej republiky v Indexe digitálnej ekonomiky a spoločnosti. Stratégia bola zároveň vypracovaná podľa úlohy B.2. z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 298 z 18. mája 2020 k Národnému programu reforiem SR 2020. Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Návrh opatrení stratégie bol spracovaný na základe podkladov, ktoré z hľadiska vecnej pôsobnosti predložili jednotlivé vybrané ministerstvá.

Podpredseda rady p. R. Karlubík otvoril diskusiu.
Pán A. Beljajev z APZ upozornil na to, že malo prebehnúť štandardné rozporové konanie, ktoré neprebehlo. APZ malo 2 pripomienky:

- ku kapitole digitálnej verejnej služby je otázka, či máme vyvíjať vlastný systém, alebo sa poučiť zo zahraničia (napr. Estónsko) a nevymýšľať vymyslené, ale iba modifikovať to, čo už existuje,
- druhá pripomienka je zásadná, APZ žiada, aby sa podporné opatrenia v rámci kapitoly Integrácia digitálnych technológií vzťahovali na všetky podniky, bez ohľadu na ich veľkosť, nie len malé a stredné podniky, ale boli by radi, keby sa v uvedenom kontexte zmenila aj príslušná časť stratégie akčného plánu. Považujú za nevyhnutné poskytovať zo strany štátu podporu a podporné opatrenia pre všetky druhy podnikov bez ohľadu na ich veľkosť. Je potrebné dosiahnuť prostredníctvom týchto navrhovaných opatrení zlepšenie digitálnych zručností všetkých podnikateľských subjektov, nie len pre malé a stredné podniky na vyučovanie nových technológií podnikaní.

Uviedol, že toto sú dve pripomienky, ktoré malo APZ a neboli s nimi prerokované.
Pán M. Lelovský za RÚZ uviedol, že vzniesli 21 pripomienok, ku ktorým mali možnosť ich prerokovať s predkladateľmi návrhu. Väčšinu z týchto pripomienok RÚZ identifikovalo ako vysvetliteľných alebo akceptovateľných, zostali dva okruhy otázok:

- RÚZ kvituje, že stratégia DESI je relatívne komplexný dokument, obsahuje veľké množstvo dobrých nápadov, ale vo väčšine sú orientované do štátu alebo do verejnej alebo štátnej správy. RÚZ si myslí, že by predkladateľ mohol mať väčšiu ambíciu pritlačiť všetkých do tej digitalizácie, aby ju naozaj subjekty používali a tiež zatlačiť na ostatné orgány verejnej moci, konkrétne stavebný zákon, pretože prešiel rok od novej vlády a aj napríklad budovanie optických sietí alebo týchto líniových stavieb stojí, pretože nemáme stavebný zákon. RÚZ chcelo aj pomocou tejto stratégie iniciovať zvýšenie aktivít v tejto oblasti.
- RÚZ má pocit, že niektoré parametre v rebríčku DESI na úrovni Európskej komisie a ich vyhodnocovanie nie sú spracovávané objektívne. Zoberme do úvahy, že rovnaké parametre sa používajú pre Nemecko, aj Slovensko. RÚZ žiada, aby predkladateľ

trošku zatlačil aj na Európsku komisiu, aby vylepšili metodiku, aby bola použiteľná aj pre menšie štáty.

RÚZ uviedlo, že tieto pripomienky sú nad rámec samotného obsahu materiálu, okrem toho, že by ostatné orgány verejnej moci mohli viacej spolupracovať, považuje RÚZ všetko za vybavené a dohodnuté. RÚZ nebude mať ďalšie pripomienky okrem týchto odporúčaní.

Podpredseda rady p. R. Karlubík odovzdal slovo predkladateľovi. K pripomienkam APZ a RÚZ sa vyjadril generálny riaditeľ sekcie digitálnej agendy MIRRI p. R. Repa , ktorý uviedol

že MIRRI by rado začalo štandardné rozporové konanie, ale vzhľadom na termín rokovania HSR SR to nebolo možné. MIRRI začalo vypracovávať a zapracovávať reakcie na pripomienky, ktoré obdržali 6.4. o polnoci. Medzi 6.4. a 12.4. boli 3 pracovné dni a po dohode so sekretariátom HSR SR sa MIRRI rozhodlo, že materiál doručený na rokovanie HSR SR už nebude meniť. Pripomienky, ktorými MIRRI zmení dokument, nie sú až tak zásadné a MIRRI má za to, že majú skôr kozmetický charakter s výnimkou pripomienok Konfederácie biskupov Slovenska a Ministerstva financií SR, s ktorými bude mať ešte v osobitných blokoch aj rozporové konanie, pretože tento materiál je prepojený s fondom obnovy, ktorý tak isto pôjde do vlády koncom apríla.

K pripomienke APZ, ktorá očakávala zapojenie aj väčších podnikov, nie len malých a stredných uviedol, že žiaľ povaha DESI indexu tak, ako ho pozná Európska komisia, je DESI index zameraný na malé a stredné podniky, nie veľké podniky. MIRRI tak použilo iba indikátory, ktoré sa týkajú tejto metodiky. Ak komisia zmení metodiku aj na veľké podniky, MIRRI sa rado k pripomienke APZ vráti.

Čo sa týka druhej pripomienky, aby sa MIRRI nechalo inšpirovať napr. Estónskom a nevymýšľali systém, ale použili ten, ktorý je už zabehnutý a funkčný, uviedol, že Estónsko aj Slovensko išlo z iných štartovacích koľají a má aj odlišnú ekonomiku a orientácie, aj keď sa dokážeme v mnohých veciach stretnúť. S Estónskom na úrovni pracovných skupín MIRRI pravidelne rokuje a snaží sa príklady dobrej praxe pretavovať aj do našich riešení. Avšak povaha materiálu, ktorý MIRRI predložilo, sa úplne nehodí pre estónske riešenie. Podobne by sa takto dalo pokračovať s Rakúskom alebo krajinami Beneluxu, ktoré sú v digitalizácii vyspelé.

V prípade pripomienok RÚZ p. R. Repa uviedol, že RÚZ vznieslo 21 pripomienok z toho väčšinu zásadných. MIRRI sa však dokázalo s RÚZ dohodnúť na tom, čo chceme dosiahnuť. Cieľom Slovenska je dostať sa z poslednej tretiny rebríčka (väčšinou okolo 22 miesta) behom najbližších 5 rokov do stredu tohto rebríčka. MIRRI si nechce dávať zbytočné ambiciózne ciele, ktoré by sa nepodarilo dosiahnuť. Cieľom bude byť lídrom v strednej Európe, či lídrom vo V4, ale nie lídrom celého rebríčka. Na to budú slúžiť ďalšie roky, ak táto vláda nezmení svoju ambíciu v oblasti digitalizácie, aj preto je návrh MIRRI reálny a nie príliš ambiciózny.

K výhrade ku stavebnému zákonu p. R. Repa uviedol, že MIRRI zatlačilo na gestorov reformy stavebnej legislatívy cez NPP z dielne MIRRI, kde ten tlak bol enormný.

V prípade parametrov EÚ p. R. Repa uviedol, že nie vždy sme komisiou vyhodnotení spravodlivo, niekoľko rokov sa vraciame do Bruselu s rovnakou požiadavkou a apelujeme na EÚ, aby pozmenila metodiku. Uviedol, že je ambíciou MIRRI stále vyvíjať tlak na Európskou komisiu, aby bola metodika upravená.

Podpredseda rady p. R. Karlubík uviedol, že nemôže akceptovať rýchlosť a čas prípravy materiálu, pretože tento materiál je koncepčný, nehrozia žiadne sankcie a dá sa pripraviť precízne. V tomto momente však vidí iba jednu zásadnú pripomienku APZ, ktorú predniesol p. Beljajev, a ktorá bola na druhej strane čiastočne zodpovedaná, ohľadne definície DESI indexu. Podpredseda rady p. Karlubík požiadal o vyjadrenie p. Beljajeva z APZ, či trvá na zásadnej pripomienke.

Pán A. Beljajev z APZ uviedol, že k celej situácii nemuselo dôjsť, keby boli pripomienky vydiskutované vopred. Toto považuje za hlavnú chybu. Existujú nejaké pravidlá. Keď MIRRI vedie neformálne diskusie, má ich viesť so všetkými členmi HSR SR. Mohlo sa to vydiskutovať skôr a nemuselo sa to riešiť na HSR SR.

Minister hospodárstva SR pán R. Sulík uviedol, že chce podporiť p. A. Beljajeva. Poznamenal, že sa tieto situácie stávajú dosť často a uviedol, že si myslí, že sme dostatočne zabehnutý na to, aby sme dodržiavali pravidlá, ktoré si sami stanovíme. Navrhol, aby v tomto prípade došlo k posunutiu bodu na ďalšiu tripartitu s tým, aby všetky zväzy dostali priestor na pripomienkovanie a následnú diskusiu.
Podpredseda rady p. R. Karlubík vyzval zástupcov MIRRI, aby sa vyjadrili, prečo nemôže dôjsť k odsunutiu a presunutiu materiálu na ďalšiu tripartitu. Uviedol, že síce boli čiastočne zodpovedané pripomienky, ale s partnermi HSR SR v tomto prípade MIRRI nerokovalo tak, ako sa má a sám to považuje za nepríjemnú udalosť. Preto by bolo dobré, aby sa štátny tajomník MIRRI p. M. Antal vyjadril k návrhu ministra hospodárstva SR p. R. Sulíka.
Pán štátny tajomník MIRRI M. Antal uviedol, že si je vedomý chyby, ktorú spravili, ale už nie je možné ju napraviť. Ubezpečil radu, že sa takáto chyba už nestane a položil otázku, či posunutie zlepší nejako kvalitu materiálu, s ohľadom na tie pripomienky, ktoré boli vznesené.
Pán A. Beljajev z APZ uviedol, že APZ berie na vedomie uistenie štátneho tajomníka MIRRI M. Antala o tom, že táto situácia sa nebude opakovať a APZ sťahuje zásadné pripomienky k návrhu a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.
Podpredseda rady p. R. Karlubík vyzval ministra hospodárstva SR p. R. Sulíka, aby sa vyjadril, či s návrhom súhlasí.
Minister hospodárstva SR p. R. Sulík uviedol, že súhlasí.
Za KOZ SR predniesla stanovisko pani M. Uhlerová, ktorá uviedla, že KOZ SR nevznieslo pripomienky a návrh berie na vedomie.
Za AZZZ predniesol návrh p. R. Karlubík, ktorý uviedol, že AZZZ nevznieslo pripomienky a návrh berie na vedomie.
Za RÚZ predniesol stanovisko p. M. Lelovský, ktorý súhlasí s materiálom po zapracovaní pripomienok, ako bolo dohodnuté.
Za APZ predniesol stanovisko p. A. Beljajev, ktorý uviedol, že v zmysle diskusie APZ sťahuje dve zásadné pripomienky a odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.
Za ZMOS predniesol stanovisko p. R. Brtáň, ktorý uviedol, že ZMOS neuplatňuje žiadne pripomienky a návrh berie na vedomie.

Záver :

Rada

A. súhlasí s materiálom s pripomienkami RÚZ,

B. odporúča materiál na ďalšie konanie.

K bodu 7

Rôzne

Podpredseda rady p. R. Karlubík odovzdal slovo predsedovi vlády SR p. E. Hegerovi.
Predseda vlády SR p. E. Heger uviedol, že je rád, že je dnes účastníkom plenárneho zasadnutia HSR SR a na úvod by rád povedal a jasne deklaroval, že mu ako predsedovi vlády SR záleží na dialógu s partnermi, ktorí sedia za týmto stolom a považuje ho za dôležitý. Takýmto spôsobom chce viesť spoluprácu počas celého volebného obdobia. Tímová spolupráca je veľmi dôležitá. K plánu obnovy uviedol, že dôvod, prečo tento dokument ešte nie je zaradený na dnešné rokovanie HSR SR je ten, že dokument prechádza uzatvorením a vyhodnotením MPK a nie je vo finálnom stave. Navrhol, aby sa k plánu obnovy ešte pred jeho prerokovaním na vláde SR zvolalo mimoriadne plenárne zasadnutie HSR SR dňa 26.4.2021. Informoval tiež o tom, že sa pripravuje zriadenie Rady vlády pre implementáciu Plánu obnovy.
Podpredseda rady p. R. Karlubík otvoril diskusiu k návrhu na zvolanie mimoriadneho zasadnutie tripartity.

Pani M. Uhlerová uviedla, že KOZ SR má záujem o prerokovanie Plánu obnovy, ktorý by mohol byť jediným bodom mimoriadnej tripartity, prípadne aj novelou Rokovacieho poriadku, nakoľko ide o rozsiahly materiál, ktorý zaberie aj niekoľko hodín.
Za RÚZ uviedol p. M. Lelovský, že RÚZ má záujem o rokovanie, ide o veľmi dôležitý dokument.
Za ZMOS uviedol p. R. Brtáň, že podporuje rokovanie 26.4.2021.
Za APZ uviedol p. A. Beljajev, že v čase Covidu jasne vidíme, prečo je dobré mať silný priemysel. Priemyselníkom ide o to, aby plán obnovy, ako je postavený, v budúcnosti neohrozil postavenie priemyslu (konkurencieschopnosť). S návrhom na mimoriadne zasadnutie 26.4.2021 súhlasí.

Záver :

- **26.4.2021 o 13:00 sa na Úrade vlády SR uskutoční mimoriadne plenárne zasadnutie HSR SR**
- **o Pláne obnovy sa bude rokovať aj na EKŠ, ktorý by sa mal konať ešte pred mimoriadnym plenárnym zasadnutím HSR SR dňa 23.4.2021, na EKŠ budú prizvaní aj zástupcovia ZMOS**
- **štátny tajomník MIRRI M. Antal pripraví a predloží na zasadnutie EKŠ resp. HSRV SR prehľadný materiál ohľadom neminutých eurofondov zo starého obdobia a to čo sa pripravuje v novom rozpočtovom období (aspoň základnú štruktúru), aby bolo viditeľné, kde sú nevyčerpané eurofondy a čo sa plánuje vyčerpať a z čoho (na návrh ministra MPSVR SR M. Krajniaka)**

- **Vyhlášky ÚVZ SR - povinné nosenie respirátorov na pracoviskách: diskusia o možnostiach riešení danej povinnosti z pohľadu výnimiek.**

Podpredseda rady p. R. Karlubík vyzval hlavného hygienika SR p. J. Mikasa, aby predstavil vyhlášku ÚVZ č. 133 a stručne uviedol výnimky z povinnosti nosenia respirátorov.
Hlavný hygienik SR p. J. Mikas uviedol, že existuje Vyhláška ÚVZ SR č. 133, ktorou sa nariadili opatrenia pri ohrození verejného zdravia a povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest. Tu sa v §2 v odseku 3 definujú výnimky z povinnosti nosenia respirátora u zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikovú prácu, t.j. sú vystavení záťaži teplom či fyzickej záťaži zaradenú do 3. alebo 4. kategórie, alebo u zamestnancov, u ktorých na základe vyjadrenia pracovnej zdravotnej služby (PZS) pracovné podmienky alebo spôsob práce neumožňujú nosenie respirátora. Vyhláška bola vydaná na základe vážnej epidemiologické situácie a ÚVZ SR tam zadefinoval tieto výnimky u zamestnancov.
Hlavný hygienik p. J. Mikas vyzval sociálnych partnerov na predloženie prípadných návrhov na zmenu, či doplnenie tejto vyhlášky a zváženie týchto výnimiek.
Za KOZ SR predniesla otázku p. M. Brodzianska, ktorá uviedla, že návrh KOZ SR sa vzťahuje práve k noseniu respirátorov tam, kde z pohľadu zamestnancov a aj zamestnávateľov to nie je adekvátne. Vyhláška výnimku umožňuje, ale žiaľ z praxe PZS nechce tieto výnimky udeľovať a nariadila jednoznačne nosenia respirátorov (uviedla príklad MHD v Bratislave, kde sa vodič nedostáva do kontaktu s verejnosťou, je oddelený v samostatnom priestore s vlastným klimatizačným zariadením). Požiadala o riešenie aj vo vzťahu k PZS.
Pán E. Machyna za KOZ SR uviedol, že aj KOZ SR záleží na ochrane zdravia, nie sú proti tomu, aby sa robili veci, ktoré sú potrebné, ale nie všetky profesie sú zaradené v 3. a 4. kategórii, a sú aj také, ktoré si vyžadujú iné fyzické nasadenie, alebo rýchlosť, alebo ďalšie veci, pri ktorých to týmto ľuďom prekáža. Upozornil, že KOZ SR má viacero takýchto podnetov z viacero fabrík. Zdravotná služba ani nekomunikuje tieto problémy, s odkazom na platnú vyhlášku. Opäť uviedol, že v záujme KOZ SR nie je poškodenie zdravia ľudí, ale sú profesie, kde by privítali určitú ústretovosť a podnet k diskusii, kde by sa spolu so

zamestnávateľmi našlo nejaké riešenie, ktoré by pomohlo vyriešiť tieto situácie a zlepšila sa tak ľuďom kvalita práce.
Podpredseda rady p. R. Karlubík uviedol, že je treba oficiálne písomne oznámiť tieto prípady p. hlavnému hygienikovi p. J. Mikasovi, aby sa tým mohol zaoberať.
Minister hospodárstva SR R. Sulík uviedol, že keď sa na vláde schvaľoval posledný výnimočný stav, bola tam doplnená výnimka, že zamestnanec nemusí mať respirátor. Táto výnimka bola následne riešená s p. J. Mikasom. Navrhol formu dohody, aby zamestnávateľ rozhodol, či na pracovisku treba rúško či respirátor. V prioritnom záujme zamestnávateľov je, aby ich zamestnanci boli zdraví.
Pán A. Bejlajev za APZ uviedol, že na SR existujú rôzne druhy priemyslu, niekedy je zo zdravotného hľadiska rizikovejšie na danom pracovisku, keď zamestnanec používa respirátor, ako keby nemal nič. Prikláňa sa k návrhu ministra hospodárstva SR p. R. Sulíka. Je dôležité túto zodpovednosť dať do rúk zamestnávateľov a firmy, keď si nebudú isté, či daný zamestnanec môže nosiť rúško či respirátor, tak sa môžu opýtať zdravotnej služby.
Pani M. Brodzianska z KOZ SR uviedla na doplnenie, že túto požiadavku dalo KOZ SR aj písomne. Hovorila o dopravných podnikoch, ale treba sa pozrieť napríklad aj na vodičov nákladných motorových vozidiel. Tieto firmy pravidelne testujú a súhlasí s p. A. Beljajevom.
Hlavný hygienik p. J. Mikas uviedol, že vyhláška bola novelizovaná, aby sa podchytili výnimky, bola však robená za inej epidemiologickej situácie. Treba uviesť, že sme ešte nevyhrali nad pandémiou. ÚVZ sa snažil dať jednotlivým zamestnávateľom zodpovednosť rozhodnutia práce cez jednotlivé pracovné zdravotné služby, ktoré si zamestnávatelia platia a oni by mali byť tí, ktorí vedia zhodnotiť mieru rizika a vedia aj povedať, kedy netreba nosiť respirátor. Uviedol, že je prekvapený nad postojom niektorých pracovných zdravotných služieb. Poznamenal, že ÚVZ môže osloviť Asociáciu pracovných zdravotných služieb a zvolať rokovanie, s cieľom ujasniť si výklad vyhlášky č. 133, kde vlastne PZS v spolupráci so zamestnávateľom majú právomoc nastaviť tieto výnimky. Hlavný hygienik p. J. Mikas uviedol, že sa nebráni tomu, aby sa zamestnávateľom dala časť zodpovednosti, ale treba to vo vyhláške zadefinovať. Ďalšia vec je, ako sa bude vyvíjať epidemiologická situácia.
Pán vedúci odboru legislatívy a práva ÚVZ R. Soska k návrhu ministra hospodárstva SR p. R. Sulíka predniesol svoju obavu, že ak sa dá do vyhlášky možnosť, že o nosení respirátora bude rozhodovať zamestnávateľ, tak sa bojí tlaku zamestnancov na zamestnávateľa. Je tu toto riziko. Uviedol však, že tento návrh prediskutuje s konzíliom odborníkom vo štvrtok (15.4.2021).
Pani M. Uhlerová z KOZ SR navrhla, aby zodpovednosť za takéto rozhodovanie bola rozložená medzi zamestnancov a zamestnávateľov s tým, že by takéto rozhodnutie bolo na základe dohody zamestnávateľa so zástupcami zamestnancov, prípadne po konzultácii zamestnávateľa so zástupcami zamestnancov, pretože tam, kde pôsobí odborová organizácia, zamestnanci v prvom rade idú za zástupcami odborovej organizácie aj s takýmito požiadavkami.
Pán J. Špirko z RÚZ uviedol, že si dovolí p. J. Mikasovi oponovať. Cesta konzultácie s PZS je cesta do pekla. Pandemická situácia si vyžaduje rýchle a operatívne rozhodnutia. Zmena je potrebná, chce podporiť názor ministra hospodárstva SR p. R. Sulíka. Myslí, že zamestnávatelia vedia zvážiť aj iné kvalitatívne faktory (ako napríklad či zamestnanec absolvoval vakcináciu, či prekonal covid za posledné mesiace), to sú faktory, ktoré by mali byť vstupom pre rozhodnutie zamestnávateľov. Rozhodnutie či nosiť rúško či respirátor má byť v tejto situácii na zamestnávateľoch, ktorí majú zodpovednosť aj záujem na zdraví svojich zamestnancov. Nepodľahnú bezbreho tlaku zamestnancov. Je pre nich dôležité mať fabriky funkčné.
Pán R. Machunka z AZZZ SR súhlasil s p. J. Špirkom. Upozornil na to, že menšie firmy nemusia mať pracovnú zdravotnú službu.
Pán A. Beljajev z APZ uviedol, že zamestnávatelia majú nejakú zodpovednosť, ktorej sú si vedomí a sú si ju ochotní zobrať na plecia. Nariaďovanie úplne zhora bez toho, aby sa sledovali konkrétne podmienky, je za súčasnej pandemickej situácie úplne scestné.

Pán R. Machunka z AZZZ SR vyjadril súhlas s p. A. Beljajevom. Uviedol, že keď bola v decembri zlá pandemická situácia v Trenčíne, sám nariadil nosenie respirátora a to ešte nebolo vo vyhláške.
Pani M. Brodzianska z KOZ SR naviazala, že si treba uvedomiť aj to, že pandémia nekončí a že opatrenia, na ktoré sme navyknutí budú pokračovať aj ďalej, ochranné prostriedky sa dostanú medzi OPP. Každé pracovisko je samostatné a je individuálne. Dnes tieto prostriedky medzi OPP oficiálne nemáme. Navrhuje predísť takýmto situáciám aj do budúcnosti a z tohto pohľadu robiť predpisy aj pre prípravu do budúcnosti. Podporila návrh ministra hospodárstva SR p. R. Sulíka a A. Beljajeva.
Hlavný hygienik p. J. Mikas zhodnotil podnety a uviedol, že zaočkované osoby budú mať nejaké benefity, budú sa môcť voľnejšie pohybovať. V súčasnosti nie všetci mali možnosť dať sa zaočkovať (najmä skupiny obyvateľov medzi 18-45 rokom) Z etického hľadiska by to voči nim nebolo správne. Máme opakované prípady infekcií u ľudí, ktorí prekonali koronavírus. Aj do budúcna sa dá uvažovať o výhodách pre zaočkovaných nie len pri pobyte na pracovisku, ale aj pri cestovaní. Víta, že zamestnávatelia prišli s vlastnou iniciatívou pre novelizáciu vyhlášky. Požiadal ministra hospodárstva SR R. Sulíka, aby jeho rezort nadefinoval písmeno, či dve písmena do vyhlášky, ktoré by ÚVZ do nej vedel zakomponovať tak, aby sa zadefinovala zodpovednosť zamestnávateľov určiť, kedy budú zamestnanci používať respirátory a kedy budú musieť používať rúška.
Minister hospodárstva p. R. Sulík uviedol, že zajtra (13.4.) má stretnutie so zamestnávateľmi, kde by spoločne mohli túto zmenu nadefinovať a v stredu (14.4) by sa spojil s p. J. Mikasom ohľadom jej znenia.
Pán J. Špirko z RÚZ uviedol, že keď sú niektoré opatrenia príliš rigidné a tvrdé, majú opačný efekt. Prehnaná regulácia má opačný efekt. Treba opatrenia konzultovať s praxou, ináč vzniká občianska neposlušnosť a zamestnávatelia momentálne čelia neposlušnosti zamestnaneckej. Netreba žiť v ilúzii, že sa niečo prijme a bude sa to dodržiavať. Treba vždy situáciu konzultovať s praxou.
Predseda vlády SR p. E. Heger poznamenal, že tento fakt si každý uvedomuje a o to viac, že opatrenia trvajú už dlho a nikdy v novodobej histórii SR nemuselo byť do takej miery regulované správanie občanov, a preto sa snažíme zmeniť rétoriku a zjednodušiť pravidlá. S týmto majú problém aj okolité krajiny. Ale zároveň nemôžeme tlačiť odborníkov, aby popreli svoju odbornosť a povedali niečo, čo je v rozpore s ich odbornosťou. Potom je dôležité urobiť práve to politické rozhodnutie, ktoré môže byť mediátorom všetkých zainteresovaných strán. Musíme si pri tejto pandémii uvedomiť, že keď každému občanovi správne vysvetlíme, aké sú riziká nedodržovania pravidiel, že toto je riziko a keď túto čiaru prekročíš, tak sa vystavuješ viac nákaze, na ktorú môžeš zomrieť ty, či tvoj blízky, ani by sme nepotrebovali tieto všetky opatrenia ako povinné. Ak by s týmito dôsledkami vedeli občania žiť, podstupovali by mieru rizika ako pri všetkom inom. Predseda vlády SR p. E. Heger súhlasil s návrhom ministra hospodárstva SR R. Sulíka, aby zodpovednosť za nosenie respirátora bola na pleciach zamestnávateľov.
Podpredseda rady p. R. Karlubík zhrnul predchádzajúcu diskusiu s tým, že hlavný hygienik SR p. J. Mikas a jeho tím vydá vysvetľujúce stanovisko k tomu, čo platí pre PZS (majú voľné ruky pri dohode so zamestnávateľmi), kde treba riešiť situáciu. Minister hospodárstva SR p. R. Sulík zašle krátky zápis na p. J. Mikasa, ktorý návrh prejedná s konzíliom odborníkov a na základe toho sa pripraví novelu vyhlášky.

Záver :

- **MH SR má pre ÚVZ nadefinovať písmeno, či dve písmena do vyhlášky ÚVZ č. 133, do ktorej by ÚVZ vedel následne zakomponovať zadefinovanie zodpovednosti zamestnávateľov; určenie kedy budú zamestnanci používať respirátory a kedy budú musieť používať rúška**
- **Hlavný hygienik SR J. Mikas a ÚVZ vydá vysvetľujúce stanovisko pre PZS.**

- **Informácia o stave pomoci štátu a riešení výpadku príjmov podnikateľským subjektom, vrátane verejných subjektov (požiadavka KOZ aj ZMOS), v dôsledku nariadení a opatrení štátnych orgánov**
- **Informácia o pripravovanej ďalšej pomoci štátu občanom/zamestnancom a podnikateľským subjektom / zamestnávateľom a riešenie negatívnych dosahov v čase prebiehajúcej koronakrízy**
- **Informácia o pripravovaných opatreniach na oživenie ekonomiky zo strany vlády/štátu**

Podpredseda rady p. R. Karlubík požiadal predsedu vlády SR p. E. Heger o krátky úvod k trom informáciám v bode Rôzne.
Predseda vlády SR E. Heger ospravedlnil neprítomnosť štátneho tajomníka ministerstva financií SR p. M. Klimeka, ktorý mal podať k uvedenému podrobnejšiu informáciu. Predseda vlády SR p. E. Heger uviedol, že minulý týždeň so štátnym tajomníkom M. Klimekom rozoberal tieto pripomienky a na MF SR je pripravený návrh zákona, ktorý upravuje rôzne druhy pomoci aj na základe požiadaviek, ktoré vznikli počas koaličnej krízy a boli vyslovené p. B. Kollárom. Už vtedy sa paralelne pripravovali odklady úverov a predĺženie týchto odkladov, riešili sa návrhy na exekúcie, a pod. V prípade priamej pomoci boli rozpracované viaceré návrhy na kompenzáciu fixných nákladov pre mikro podniky/ živnostníkov/, podniky do 10 zamestnancov, kde by bol nejaký paušálny príspevok, ktorý by čerpali priamo. Pre väčšie podniky sa uvažuje, že na základe fixných nákladov by mohli žiadať o pomoc. Návrhy budú ešte prerokované na koaličnej rade. Do konca mesiaca by to mohlo byť schválené na vláde. Jednalo by sa o poslednú pomoc, ktorá by bola na základe fixných nákladov (alebo straty). Stále existuje viacero návrhov a uvidíme, pre ktorý sa nakoniec vláda rozhodne. Nemusela by byť potom aktívna napr. pomoc nájmov, ktorá by sa dočerpala. Schéma by sa zjednodušila, aby boli do nej zahrnuté aj fitness. Celá pomoc by stála asi miliardu ešte tento rok, ale závisí od čerpania. Návrh, na ktorom sa koaliční partneri dohodnú, má záujem predseda vlády SR E. Heger dať na pripomienkové konanie sociálnym partnerom.
Pán A. Beljajev z APZ dal do pozornosti na inšpiráciu dotačný program z ČR na nepokryté náklady, ktorý je dobre rozpracovaný. Dokument odovzdal štátnemu tajomníkovi ministerstva financií SR p. Ľ. Jančíkovi.
Pán J. Špirko z RÚZ upozornil na okolité krajiny, v Nemecku pracujú na schéme zníženia alebo straty cashu, tzn. hodnotenie emity, čo je taký najideálnejší ukazovateľ toho, ako si spoločnosť stojí. Víta možnosť diskusie so zamestnávateľmi, lebo tí vedia posúdiť návrh z rôznych oblastí a sektorov. Rôzne sektory sú rôzne postihnuté. Nie vždy je dostačujúca pomoc cez fixné náklady. Uviedol príklad zásob, ktoré nie sú fixný náklad, ale akonáhle rok tie zásoby nepredávate (napr. odevný priemysel), tak automaticky idete do straty. V mnohých firmách sú fixné náklady na úrovni 20%, ale zásoby činia až 60%. Požiadal, aby pracovná skupina
pod štátnym tajomníkom MF SR p. M. Klimekom si našla čas na rokovania so zamestnávateľmi a aj zamestnávatelia tak mohli prispieť k tvorbe lepších opatrení.
Pani M. Brodzianska z KOZ SR položila otázka k bodu 1. Rôzne (riešenie výpadku príjmov podnikateľským subjektom, vrátane verejných subjektov). Rok sa hovorí o pomoci verejným subjektom. Bolo to rokované 21.5.2020. Zo strany zamestnancov vtedy boli prednesené návrhy na pomoc verejným podnikom (dopravný podnik Bratislava, Košice, Prešov a Žilina). Dnes bol výstražný štrajk. 21.5.2020 bol v zápise HSR SR zaznamenaný prísľub, že sa situácia bude riešiť. Minulý rok bol prijatý zákon o štátnom rozpočte, kde ministerstvo dopravy vyčlenilo prostriedky pre pomoc verejnej doprave, bez špecifikácie, o ktorý podnik ide. Dôrazne požiadala, aby tieto verejné podniky, ktoré robia to, čo ostatné podniky, ale vo verejnom záujme, dostali náhradu príjmov, ako aj súkromné dopravné podniky. Existujú prísľuby, že sa nájde schéma, pomoc pre tieto štyri dopravné podniky aj pre ostatné verejné podniky, ale treba to už riešiť. Financovanie integrovanej dopravy, diaľkové autobusy

a železnica sú riešené cez štát, prečo by sa tieto štyri dopravné podniky mali riešiť cez mestá, ktoré majú v súčasnej situácii výdavky navyše s testovaním a pod.
Pán R. Machunka z AZZZ SR uviedol, že faktorov, podľa ktorých by sa mala zohľadňovať pomoc, je veľa.
Pani M. Uhlerová z KOZ SR poznamenala, že KOZ SR vypracovalo návrhy na opatrenia na oživenie ekonomiky po kríze „desatoro pokorona opatrení“, ktoré by chceli v priebehu najbližších dní komunikovať a aj poskytnúť MF SR. Bola by rada, keby tieto opatrenia tvorili základ pre ďalšiu diskusiu. Ako príklad zahraničných schém pomoci uviedla Veľkú Britániu, ktorá zavádza svetovo nové opatrenia na lákanie vedeckých a odborných kapacít, aby stiahla čo najviac mozgov pre tieto kapacity, pomoc pre mladých, ktorí chcú kupovať nehnuteľnosť a majú nízke príjmy atď. Inšpirácie pre pomoc sú v iných krajinách a treba sa o ne oprieť.
Pán E. Machyna z KOZ SR uviedol, že nebude jednoduché rozdelenie pomoci spraviť spravodlivo. Sú viaceré faktory, ktoré do toho vstupujú. Jedna vec sú firmy a subjekty, ktorú majú oporu v zákonoch, ale mali by sa hodnotiť aj konsolidované závierky a oceňovanie, aby bolo jasné, aké sa vytvárajú hodnoty a kde. Treba si vymedziť sumu zo zdrojov, ktorá je k tomu aj k dispozícii, koľko máme odvetví, nastaviť čo najspravodlivejšie pravidlá a zhodnotiť všetky ukazovatele, ktoré treba na to, aby bola pomoc spravodlivá.
Pán J. Špirko z RÚZ upozornil na to, že rovnako dôležité je aj nerobiť kroky a vyhlásenia, ktoré poškodzujú zamestnávateľov. Ako príklad uviedol vetu, ktorá sa po 28.2. ocitla vo vyhlásení vlády, podľa ktorej keby nemali opatrenie účinok, dochádza od 19.3. k tvrdému lockdownu. Táto veta urobila veľmi veľké škody hlavne pri zamestnávateľoch so zahraničným odbytom. Problém vidí v tom, že na základe tejto neistoty vznikli situácie, že veľa odberateľov, najmä tí, ktorí fungujú „just in time“ riešilo, čo so Slovenskom a kam presmerovať dodávky. Nastala situácia a často aj natrvalo, že sa našla alternatíva k Slovenským dodávateľom. Na SR je obrovský podiel firiem so zahraničnou účasťou, vedenia týchto firiem sedia v zahraničí. Táto veta ohrozila investície do budúcna. Aj toto je dôvodom, prečo sa momentálne SR prehodnocuje ako krajina, ktorá stráca konkurencieschopnosť. Pre mnohých odberateľov sa tak SR stalo nestabilným prvkom a to iba na základe jednej vety. Požiadal, aby sa v budúcnosti zbytočne nestrašilo a neohrozovalo to tak zamestnávateľov.
Predseda vlády SR p. E. Heger uviedol, že súhlasí a komunikácia je nie len v kríze kľúčová. Priestor na zlepšenie vidí aj v tomto dialógu. Stabilitu informácii vníma aj na základe koordinácie, aby bolo jasné, čo kto robí a prečo. V prípade podnikov mestskej hromadnej dopravy uviedol, že chápe naliehavosť samospráv, ale treba vniesť trochu do problému racio a neprepadnúť panike, pretože situácia je pozorne sledovaná MF SR, kde sa momentálne čaká na dáta. Až bude jasné, ako ktoré mesto bolo zasiahnuté, bude možné uvažovať o konkrétnej kompenzácii. Ako príklad uviedol príjmy Bratislavy a podiel zadlženia. Uvedomuje si naliehavosť túto situáciu riešiť, ale je to skôr o spoločenskej dohode, čo všetko má byť platené z daní občanov. Ak sa dohodneme, že sa celé SR vyzbiera na výpadku príjmov týchto štyroch miest, bude to v poriadku, ale treba to takto aj komunikovať. Keď sa hovorí, že mestá idú na doraz, nie je to až tak presné, podľa čísel, ktoré sú k dispozícii. Zadlženosť mesta nesmie presiahnuť podľa zákona o rozpočtových pravidlách 57%, potom prichádzajú sankcie. Najbližšie k tomuto je Bratislava, ktorá je zadlžená na 48%. Ostatné mestá sú (Košice, Prešov, Žilina) zadlžené na 16%, 33%, 26%. Je otázka, či štát pomôže formou pôžičky či dotácie, ale treba to pomenovať a diskutovať o tomto probléme.
Pán R. Brtáň z ZMOS uviedol, že v určitých veciach súhlasí s predsedom vlády SR, ale na druhú stranu netreba paušalizovať určité veci. Naviaže však na p. M. Brodziansku, ktorá upozornila na problém MHD. Táto problematika bola riešená už minulý rok, aj s p. Š. Holým, ktorý tak isto prisľúbil riešenie a celá nečinnosť vyeskalovala až do dnešného rána, kedy sa podniky rozhodli pre štrajk. Komunálnych podnikov na SR (menších, stredných) je oveľa viac ako štyri pomenované. K téme financovania samospráv treba povedať to, že majú obce a mesta úložky, o ktorých sa tak veľa rozpráva, je spôsobené hospodárením obcí. Tieto úložky sú odložené pre rozvoj a očakávať, že z nich teraz budú kryté bežné výdavky, nie je správne,

pretože zástupcovia obcí sú volení a majú tak isto určitú politickú zodpovednosť voči svojím voličom. Nikde nie je napísané, že sa teraz majú všetky samosprávy zadlžiť na maximálnu hranicu. Hospodárenie v meste má rôzne parametre na čo majú byť peniaze použité. Súhlasí s diskusiou, a zadefinovaním veci, prečo sa ten a ten dostal do problémov a prečo.
Pán A. Beljajev z APZ vyjadril čiastočný nesúhlas s názorom R. Brtáňa. Podnikatelia idú na doraz, štát ide na doraz a mestá a obce majú plány a mali by sme sa na to poskladať. Uviedol, že treba si na seba zobrať zodpovednosť a tak isto, ako v podnikoch, keď nie je na výdavky, urobia sa až vtedy, kým to financie dovolia. Tak ako si vzali zodpovednosť občania, podnikatelia, štát, ktorý sa zadlžuje, mali by toto urobiť aj mestá a obce.
Minister hospodárstva SR p. R. Sulík uviedol, že mesto Bratislava je zadlžená na 48%, t.j. sú to percentá z ich ročných príjmov. V prípade zadlženosti štátu ide o percentá z príjmov celej krajiny, nie z jeho príjmov, a to HDP. Zadlženosť štátu je tak ďaleko vyššia, v súčasnosti štvornásobok jeho príjmov. Navrhol, aby sa mestá mohli zadlžiť bez sankcií aj viac ako 57%.
Predseda vlády SR p. E. Heger zareagoval. Uviedol, že sa problém s obcami a mestami rieši, iba to chce čas a konečné rozhodnutie nepoškodí žiadne mesto či obec. Zareagoval na slová R. Brtáňa o politickej zodpovednosti. Uviedol, že aj zástupcovia vlády majú svoju zodpovednosť voči občanom, kedy bude treba komunikovať, na čo išiel deficit štátu. Úložky miest a obcí sú práve na tieto časy, keď sa nachádzame v najhoršej kríze od druhej svetovej vojny. Je prirodzené, že sa štátna správa a samospráva zadlžuje viac v čase krízy ako súkromný sektor, ktorý si hospodári s vlastnými peniazmi. Štát má 400% zadlženosť, Bratislava ani nie 50%. Štát nemôže odložiť kapitálové výdavky ako samosprávy. Vyzval ku spoločenskej dohode a debate.
Pán R. Brtáň z ZMOS krátko poznamenal, že obce a mestá musia vytvoriť prebytkový či vyrovnaný rozpočet na rozdiel od štátu. Mestá a obce sa práve preto chcú vyhnúť zadlžovaniu, keďže je to problém pre fungovanie samosprávy. Uviedol, že všetci sme za jedným stolom a pripravení na rokovanie.

K bodu 4

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Na žiadosť predkladateľa bol tento materiál stiahnutý a bude po dopracovaní predložený na najbližšie rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR.

Podpredseda rady p. R. Karlubík poďakoval všetkým prítomným za účasť.

za vládu
Ján L A Z A R
štátny tajomník Ministerstva vnútra SR

za odbory
Monika U H L E R O V Á
podpredsedníčka rady

za zamestnávateľov
Roman K A R L U B Í K
podpredseda rady